

NORGES HØYESTERETT

Den 2. august 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Noer, Falch og Berglund i

HR-2018-1484-U, (sak nr. 18-114082STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokatfullmektig Audun Beckstrøm)

mot

Påtalemyndigheten (politiadvokat Inga Porsmo)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over kjennelse om fortsatt fengsling.
- (2) A ble pågrepet av politiet den 29. juni 2018, siktet for blant annet salg og oppbevaring av hasj, jf. straffeloven 2005 § 231 første ledd, og ulovlig befatning med våpen, jf. straffeloven 2005 § 190 første ledd.
- (3) Ved Oslo tingretts kjennelse 30. juni 2018 ble han fengslet i fire uker på grunn av gjentakelsesfare, jf. straffeprosessloven § 171 nr. 3. Ved utløpet av fengslingsperioden krevde politiet forlenget fengsling i åtte uker.
- (4) Oslo tingrett løslot A mot meldeplikt i kjennelse 27. juli 2018. Tingretten fant at det var gjentakelsesfare, men at forlenget fengsling var uforholdsmessig. Påtalemyndigheten anket kjennelsen.
- (5) Ved Borgarting lagmannsretts kjennelse 30. juli 2018 ble påtalemyndighetens anke tatt til følge. Kjennelsen har slik slutning:

"A, født 00.00.1997, kan fortsatt holdes i varetektsfengsel inntil annet blir bestemt av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 25. august 2018."
- (6) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lovtolkningen og saksbehandlingen, og retter seg mot lagmannsrettens forholdsmessighetsvurdering. Det anføres at lagmannsretten ikke har vurdert faren for oversoning i lys av muligheten for prøveløslatelse. Det er nedlagt påstand om at kjennelsen oppheves.

- (7) *Påtalemyndigheten* har nedlagt påstand om at anken forkastes.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* viser til at saken gjelder en videre anke over kjennelse, hvor utvalget bare kan prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388 nr. 2 og 3.
- (9) A ble pågrepet 29. juni 2018 og har sittet fengslet siden da. Lagmannsretten la til grunn at hovedforhandling ville finne sted i september eller senest oktober 2018, og at forventet straff for de handlingene som lå til grunn for varetekten var fengsel i om lag 4-5 måneder. Gitt hovedforhandling innen utgangen av oktober, ville A da ha sittet fengslet i maksimalt fire måneder.
- (10) Ved forholdsmessighetsvurderingen av fengslingen etter straffeprosessloven § 170 a, uttalte lagmannsretten at risikoen for oversoning var "så liten at den ikke kunne være utslagsgivende i denne saken" selv om A ble holdt fengslet fram til hovedforhandling.
- (11) Straffegjennomføringsloven § 42 første ledd fastsetter at kriminalomsorgen kan prøveløslate en domfelt når vedkommende, medregnet mulig varetektsopphold, har gjennomført to tredjedeler av straffen. Det er på det rene at fare for oversoning ikke nødvendigvis utelukker fortsatt varetekt. Men faren for overskridelse av tidspunktet for prøveløslatelse er et "sentralt moment i vurderingen" av om videre fengsling skal skje, jf. Rt-2013-385 avsnitt 14 og HR-2017-992-U avsnitt 11.
- (12) Lagmannsretten har i kjennelsen ikke kommentert sannsynligheten for at tidspunktet for en eventuell prøveløslatelse vil bli overskredet, til tross for anførsler om dette i anken. Dette er i utgangspunktet en feil som normalt vil lede til opphevelse av kjennelsen, jf. HR-2017-992-U avsnitt 12.
- (13) Fengslingsgrunnlaget i saken her var imidlertid gjentakelsesfare. Av straffegjennomføringsloven § 42 femte ledd fremgår at prøveløslatelse ikke skal besluttes hvis omstendighetene etter en totalvurdering gjør løslatelse "utilrådelig". I den forbindelse skal det særlig legges vekt på "om det er grunn til å anta at domfelte vil begå nye straffbare handlinger i prøvetiden".
- (14) På denne bakgrunn uttalte Høyesteretts kjæremålsutvalg i Rt-2005-1662 avsnitt 18 at lagmannsretten "vanskelig [kan] begrunne uforholdsmessigheten ved fortsatt fengsling med at siktede kan 'påregne' prøveløslatelse" hvis lagmannsretten samtidig kommer til at det foreligger gjentakelsesfare etter straffeprosessloven § 171 nr. 3.
- (15) Dette innebærer at når lagmannsretten her kom til at det var sterk grad av sannsynlighetsovervekt for at siktede vil begå nye alvorlige lovbrudd dersom han løslates, jf. § 171 nr. 3, begikk lagmannsretten likevel ingen feil da den unnlot å ta i betraktning muligheten for at siktede ville kunne bli prøveløslatt. Den muligheten kunne lagmannsretten her se bort fra.
- (16) Anken må derfor forkastes.
- (17) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING:

Anken forkastes.

Ingvald Falch
(sign.)

Ragnhild Noer
(sign.)

Cecilie Østensen Berglund
(sign.)

Riktig utskrift: